

บทนำ

ความเป็นมา

แมลงวันผลไม้ หรือแมลงวันทอง (Fruit Flies) เป็นแมลงชนิดหนึ่งจัดอยู่ในอันดับ Diptera วงศ์ Tephritidae ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะแมลงวันผลไม้จัดเป็นศัตรูหลัก (Key Pest) ของไม้ผลชนิดต่าง ๆ โดยทำความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างมาก ปัญหาของแมลงวันผลไม้พบได้ทั้งในประเทศ และต่างประเทศอีกด้วย (กรมส่งเสริมการเกษตร. 2550 : 2) แมลงวันผลไม้มีหลายชนิด และบางชนิดมีพืชอาหารกว้าง เช่น *Bactrocera dorsalis* มีพืชอาหารมากกว่า 150 ชนิด จึงทำให้สามารถแพร่ขยายพันธุ์ได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูร้อน ซึ่งเป็นช่วงที่มีผลไม้ ออกเป็นจำนวนมาก จึงทำปริมาณของแมลงวันผลไม้ ระบาดรุนแรงยิ่งขึ้น สำหรับหมู่บ้านเสมีดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จัดเป็นพื้นที่สำคัญ ในการปลูกมะม่วงแห่งหนึ่ง เพราะบริเวณนี้เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกมะม่วงสายพันธุ์ก่อง มาเป็นเวลานาน โดยส่วนใหญ่ต้นมะม่วงมีอายุเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 60 ปี (ถ้าแก่ สายสวัสดิ์. สัมภาษณ์. 2560) แต่เกษตรกรก็พบปัญหาผลผลิตตกต่ำเนื่องจากการเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้ ทำให้ผลผลิตลดปริมาณลง รวมถึงยังส่งผลเสียต่อคุณภาพของมะม่วงอีกด้วย โดยทำให้ผลมีตำหนิ รูปร่าง ผิดปกติ และยังพบอีกว่าผู้บริโภคที่สนใจคิเชิซง โดยมีความกังวลในการบริโภคผลมะม่วงที่อาจ มีตัวหนอนอยู่ในผลมะม่วง จึงทำให้เกษตรกรประสบปัญหาต่อรายได้ที่ลดลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ จึงแก้ปัญหาของแมลงวันผลไม้ โดยทำการสำรวจประชากร ของแมลงวันผลไม้ ศึกษาพืชอาศัยหรือพืชอาหารของแมลงวันผลไม้ การอพยพของแมลงวันผลไม้ จากนอกพื้นที่ รวมถึงวิธีการป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้ของเกษตรกร เพื่อนำข้อมูลข้างต้น ไปใช้ในการวางแผนป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาชนิดและจำนวนของแมลงวันผลไม้ ในหมู่บ้านเสมีดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาพืชอาศัยของแมลงวันผลไม้ในหมู่บ้านเสมีดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาการอพยพเข้ามาของแมลงวันผลไม้จากต่างพื้นที่
4. เพื่อศึกษาวิธีการป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้ ของเกษตรกรในหมู่บ้านเสมีดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้ อย่างมีประสิทธิภาพ แก่เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงบ้านเสมีดงาม ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เพื่อให้ผลผลิตปลอดภัยจากการทำลายของแมลงวันผลไม้ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน ตรงความต้องการของตลาดต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี